

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LV (49)

Štev. (Nº) 22

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

13 de junio - 13. junija 1996

Lic. Vladimir J. Voršič

Projicirati se moramo v bodočnost

Govor na 36. obletnici Slovenskega doma v San Martinu 25. junija

Tu smo vsi Slovenci iz vseh koncev domovine: Primorci, Štajerci, Gorenjci, Dolenjci, Notranjci, Prekmurci, Belokranjci...

Z različnimi dialekti pa z isto dušo smo tukaj objeti v eno samo veliko družino.

Spet smo se zbrali s strnjjenih vrstah, z roko v roki in z ramo ob rami kot že vsa leta nazaj! Tu smo starejši in mlajši, predvsem pa naši mladi in najmlajši. Ti zadnji so porok, da se bodo te obletnice ponavljale tja v nedogled.

Vsi smo koristni člani slovenske skupnosti. Ne samo tisti, ki opravljajo razne funkcije ali se še posebno žrtvujejo dan na dan, teden za tednom. Tudi vsi drugi, ki s svojo prisotnostjo pri prireditvah, mašah, procesijah, itd. množično potrjujejo svojo pripadnost in s svojim pasivnim sodelovanjem tudi dajejo pobudo tistim prvim aktivnim, ki sem jih omenil, ki so res stebri, opora in porok obstoja naše skupnosti. Bodimo mirni in zavedajmo se, da je tako v vseh organiziranih družbah. So gotovi vodilni člani, činitelji, ki so motor in nosijo vso težo. Vsi ostali jim pa s prisotnostjo in izpopolnjevanjem dolžnosti omogočajo uspeh pri stvaritvah.

Predvsem je lepa naša obletnica, če se zavedamo, da je v Sloveniji pomlad, narodna in državna pomlad. Dejal bi pomlad, ki je pri nas že cvetela, od kar smo morali nasilno zapustiti domovino. Po dolgi in ostri zimi zopet sije sonce v Sloveniji, mogoče še med kakšnimi hudiimi oblaki, a vendarle sonce svobode, sonce demokracije. Prosimo Boga, da bi to bila večna pomlad in da bi nikoli več ne pogrnila naše zemlje težka ledena odeja idejne zaslužnosti. Naj sije prijazno sonce vsem našim potomcem, vsem bodočim generacijam tja v daljno bodočnost.

Kot v naši domovini tako mora tudi v širnem svetu prevevati naše male skupnosti, naša občine, duh pripadnosti slovenski srenji — od nas starejših do najmlajših. Ti zadnji naj s ponosom in navdušenjem poudarjajo, da so potomci nas, ki se nam pretaka po žilah slovenska kri.

Več je let obstoja, večja je borba za ohranitev narodne identitete. Treba je skrbeti za naše najmlajše, da se bodo naučili te identitete, in zopet ponavljam, s tokom časa, ko je delo vedno bolj težavno, mora biti stik z domovino in tudi praktična izmenjava duhovne enotnosti vedno aktivnejša. To je kot zdravilo, ki prepreči, da bi se kri strdila in bi vsi ti udi naroda izven Slovenije ohromeli in končno izumrli.

Z veseljem in optimizmom napolni človeka pogled na naše najmlajše, ko teka jo med nami in se veselijo v tem našem domu. Kako so razveseljivi in prijazni nji-

hovi nastopi v našem jeziku bodisi s pesmijo, prozo, poezijo ali igrigami. To so mlade sadike, ki poganjajo in bodo nekoč tudi oni s svojimi potomci najprej oživljali naš dom.

Naše življenje v skupnostih mora v majnem posnemati življenje doma in to v verskem, kulturnem in zakaj ne v političnem, in to zadnje v pravem demokratičnem duhu. Sprejeti moramo vsakogar, ki misli mogoče malo drugače. Pogoj je, da je pošten in etično neoporečen. Če smo res prepričani, da je glavni cilj ohranjanje narodnostne pripadnosti, bo treba skrbeti za bodočnost. Kako čudovito oporo čutimo od doma, vsaj predvsem odkar je svobodna Slovenija. Prepričani smo, da bo ta naša mati vsak dan bolj poskrbela, da nas podpre v naši nesebični borbi. V več ozirih nas skrbi z ozirom na bodočnost. Priznati moramo velikansko zaslugo naših duhovnikov, da smo danes, kot smo. Primerjal bi njihovo delovanje s tistim, ki so ga opravljali po župnijah v prejšnjih stoletjih in rešili identiteto našega slovenstva. Ta skrb za bodočnost, ki sem jo omenil, sloni na čisto aktualnem dejstvu, to je, da se duhovna opora šibi in ni mladega prirastka. Postopoma čutimo, da se večajo luknje. Zato prosimo Boga za več poklicev pa tudi kličemo na pomoč, da nam domovina pomaga preprečiti, da bi se ta bistri studenec verskih resnic posušil. Ta studenec kristalnih resnic, te žive vode, ki nam obnavlja in ohranja duhovno telo. Če se jadro ladje počasi para in se ga popravlja s krpanji, da se drži skupaj, pride končno čas, ko krpa ne drži več krpe!

Pa naša preteklost?

Preteklost je lahko učiteljica, vendar ne smemo se vezati na njo. Naj bo zgled in pobuda ob spominu na ves trud in nesebično delo teh, ki so utvarili to, kar imamo danes. Mislim, da si zaslužijo časten spomin in pokojnim pa Bog daj še posebno plačilo. Bodočnost, ki se vsak dan odpira na novo pred nami, zahteva vedno novih odločitev, novih rešitev. Projicirati se moramo v to bodočnost, ki jo moramo skušati predvidevati. Moramo ji prilagoditi naše delo, naše skrbi, naše upe. Preteklost se ne ponavlja. Lahko se bodo dogodili podobni primeri, a rešila jih ne bo preteklost. Pogum je edino orodje, ki nas bo rešilo v bodočih dneh. Resno, vsakdanje delo, optimizem, upor malodušju, odpor nevernim.

Vse to je težko, a z roko v roki in z ramo ob rami na pohodu v slovensko bodočnost nas ne more ustaviti noben vihar, nevihta in ne bliski in grom. Bratje in sestre: vnovič pogum! Naš Dom naj bo trdnjava in Bog naj nam pomaga!

SLOVENIJA PRIDRUŽENA ČLANICA EVROPSKE ZVEZE

V ponedeljek, 10. junija 1996, je Janez Drnovšek v Luksemburgu podpisal sporazum o pridruženem članstvu Slovenije v Evropski zvezi. Ob tem je izročil tudi prošnjo za sprejem v polnopravno članstvo.

Slovenija se je dogovorila za šestletno prehodno obdobje, ki se pa lahko skrajša tudi na štiri leta. Druge države v tranziciji so se dogovorile za desetletno čakalno dobo.

Velika Britanija, ki je v konfliktu z drugimi državami Evropske zveze zaradi problema „norih krav“ in blokira vse odločitve EZ, je v primeru Slovenije naredila izjemo in je njen sprejem podprla.

S sprejemom v pridruženo članstvo je postalo jasno, da Slovenije v Evropi ne povezujejo več z območjem nekdanje Jugoslavije.

V Italiji je bila novica sprejeta z zadovoljstvom, ker se je s tem rešila osamitve v Evropi zaradi blokiranja Slovenije. V Trstu listi podčrtavajo, da bo s pridružitvijo Slovenije prišlo do normalizacije odnosov z

zaledjem mesta. Ostro pa nasprotuje sporazumu desničarsko gibanje Naprej, Italija! in tudi organizacije istrskih ezulov.

Pričakovati je, da bo pridruženje prineslo Sloveniji ugodnosti, a tudi obveznosti. Približala se je članstvu zveze NATO, s katero je zdaj povezana samo s Partnerstvom za mir. Odprta so ji vrata v Zahodnoevropsko organizacijo, lažji ji bo dostop na evropska tržišča, prilagoditi pa bo morala zakonodajo o pravicah tujcev na nepremičninah in preurediti trgovinski sistem.

Sicer pa bo treba še, da sporazum ratificirajo parlamenti vseh petnajstih držav članic EZ, evropski parlament in slovenski parlament. Pokazalo se bo, koliko resno je zlasti Italija mislila pri umiku svojega nasprotovanja Sloveniji.

Razkrilo se bo tudi, kako je ob teh vprašanjih usmerjeno slovensko javno mnenje in kakšna so stališča poedinih političnih strank.

(več glej na 2. strani)

Koalicija: LDS-SKD še do volitev

V torek, 4. junija, se je sestal svet Liberaldemokratske stranke in obravnaval novo situacijo, ki je nastala, ko je uspela interpelacija zunanjega ministra Thalerja in je bil tako odstavljen. Začasno sicer vrši dolžnosti zunanjega ministra, a ugled Drnovškove stranke je bil zelo omajan. Prej je Drnovšek sicer zatrjeval, da bo v takem primeru vzel SKD nekaj ministrstev, oni pa so odgovorili, da tedaj odstopijo vsi ministri. Drnovškova stranka je nato zahtevala, da se razpusti koalicija LDS-SKD.

Zgleda, da je moral dr. Drnovšek končno pojesti besedo in je vplival tudi na svet svoje stranke, da je ta odstopil od zahteve po razpustitvi koalicije; predsednik je namreč spoznal, da se mu ta poteza ne splača.

Dimitrij Rupel je dejal, da bi tujina slabo sprejela konec koalicije, ker bi s tem domnevala, da je v Sloveniji konec stabilnosti, kar bi slabo odmevalo v pogajanjih pri vstopu Slovenije v Evropsko zvezo.

Na svetu stranke so razpravljali o dveh možnostih: da se koalicija razpusti ter se takoj sklene nov sporazum do volitev. Po drugi možnosti pa se koalicija ohrani do volitev. Končno je zmagal Drnovškov pragmatizem in je koalicija ostala.

V sredo, 5. junija, pa se je sestal izvršilni svet Krščanskih demokratov. Sprejeli so izjavo, s katero sprejemajo odločitev sveta LDS o neprenehanju koalijske pogodbe, kar se jim zdi bistveno drugače kot grožnje o razveljavitvi.

Poleg tega so sklenili, da bodo še pred poletnim dopustom (julija) sklicali izredni kongres stranke, na katerem nameravajo obravnavati nekatera kadrovska vprašanja. Ta naj bi bila volitve nove glavne tajnice in zamenjava dveh podpredsednikov: dr. Vencelj ne more biti istočasno podpredsednik stranke in veleposlanik v Nemčiji, zamenjali pa bi tudi ministra za razvoj Dežlake. Predsednik stranke Lojze Peterle pa je tudi kritiziral ministra Umka, ker ni podpisal odstopne izjave za primer prenehanja koalicije. Poleg tega je zahteval od predsednika vlade dr. Drnovška, da resno upošteva koalijske dogovore in da jih tudi izvede v parlamentu, ko je doslej LDS tam delala drugače kot je bilo zmenjeno v koaliciji ali vladi. Tudi zahteva od njega, da čim prej prevzame sam mesto novega zunanjega ministra ali pa poišče novega.

po STA

NOVA AFERA. — Izbruhnila je nova afera: italijanski javni tožilec bremeni ruskega neuravnovešenega politika Žirinovskega, da je tihotapil orožje in sicer preko Slovenije, katero naj bi večkrat obiskal. Tam naj bi bil njegov kontaktni prekupčevalec Nicholas Aleksander Oman. Ta Gorenjec je pred desetletji emigriral v Avstralijo, pozneje se je vrnil v domovino in prekupčeval — vsaj delno legalno — z orožjem. Žirinovski zanika vesti in trdi, da Omana ne pozna in da je bil samo enkrat v Sloveniji.

DAN SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

Sobota, 29. junija, v Slovenski hiši.

Prijave za večerjo v pisarni Zedinjene Slovenije in po vseh slovenskih Domovih.



Pridružitve Slovenije EZ korak k polnopravnemu članstvu

Slovenija bo 10. junija z Evropsko zvezo v Luksemburgu podpisala evropski pridružitveni sporazum, ki je bil parafiran pred letom dni, 15. junija 1995, in Sloveniji podeljuje status pridružene članice. Predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek, ki bo sporazum podpisal z zunanjimi ministri petnajstih držav članic zveze in evropskim komisarjem za skupno zunanjo in varnostno politiko Hansom von den Broekom, bo po podpisu pri Evropski zvezi vložil kandidaturu Slovenije za polnopravno članstvo v tej integraciji, ki je eden od glavnih zunanje-političnih ciljev Slovenije.

Pridružitveni sporazum jasno potrjuje možnost Slovenije, da postane enakopravna članica zveze, in Slovenija se na ta korak že pripravlja. Poleg polnopravnega članstva v tej evropski integraciji je cilj Slovenije tudi vstop v NATO, kar je bilo potrjeno na najvišji politični ravni, v slovenskem parlamentu 11. aprila letos.

Evropski pridružitveni sporazum bo postal polnveljaven šele po ratifikaciji v slovenskem in Evropskem parlamentu ter parlamentih vseh petnajstih članic zveze. V času do ratifikacije bo Slovenija izvajala trgovinski del pridruženega sporazuma na osnovi začasnega sporazuma, ki bo začel veljati s podpisom, ker ratifikacija tega akta ni potrebna. Kot ocenjujejo v slovenskih diplomatskih krogih, do jeseni letos vmesnega sporazuma naj še ne bi sklenili.

Pomembna pridobitev, ki jo prinaša pridružitveni sporazum, je dialog, ki je namenjen pripravi pridruženih članic EZ za kasnejše polnopravno članstvo in poteka na vseh ravneh, od strokovne do najvišje politične. Slovenija bo lahko strukturni dialog s petnajsterico začela takoj po podpisu pridružitvenega sporazuma. Na tem področju Slovenija zaradi zamude pri sklenitvi pridruženega sporazuma glede na druge države Srednje in Vzhodne Evrope ni utrpela škode, saj jo je Evropska komisija neformalno ves čas obravnavala kot eno pridruženih članic, tako da so priprave v Sloveniji potekale istočasno kot v devetih pridruženih državah Srednje in Vzhodne Evrope. V slovenskih diplomatskih krogih ocenjujejo, da je edino škodo Sloveniji povzročil dvostranski spor z Italijo, s katerim se je morala v tem času intenzivno ukvarjati in mu namenjati veliko energije, sedaj, ko je Italija umaknila svoje zadržke do Slovenije, pa bo lahko ta svoje sile usmerila v prilagajanje Evropski zvezi.

Vsebinska sporazuma

Slovenski pridružitveni sporazum je v grobem podoben vzorcu drugih tovrstnih sporazumov. Njegove glavne prvne so politični dialog, gospodarska dejavnost, predpisi in harmonizacija zakonov ter pomoji sodelovanja. Na trgovinskem področju sporazum predvideva vzpostavitev območja proste trgovine med Slovenijo in EZ po predhodnem obdobju, ki bo trajalo do leta 2001. Evropska zveza bo po asimetričnem načelu takoj sprostila carine za slovenski izvoz, Slovenija pa bo carinske davke na industrijske izdelke postopoma zmanjševala do leta 2001. Sporazum posebej ureja tudi kmetijsko in prometno področje.

K pridružitvenemu sporazumu bosta priloženi dve pismi. Prvo je pismo slovenske vlade, ki potrjuje, da bo Slovenija izpolnila dve obveznosti v zvezi s 64. členom sporazuma o pridružitvi, ki se nanaša na pravila EZ o pretoku kapitala. Slovenska vlada se zavezuje, da bo ob koncu četrtega leta sprejela potrebne ukrepe, s katerimi bo državljanom članic EZ po načelu vzajemnosti in na nediskriminacijski osnovi zagotovila pravico do nakupa nepremičnin. Slovenska vlada se v pismu tudi obvezuje, da

bo od začetka veljavnosti sporazuma po načelu vzajemnosti zagotovila pravico do nakupa nepremičnin državljanom članic EZ, ki so imeli tri leta stalno bivališče na sedanjem ozemlju Republike Slovenije. Drugo pismo pa vsebuje odgovor Evropske zveze in njenih članic, ki v dokumentu potrjujejo soglasje z zavezo, ki jo je v svojem pismu sprejela slovenska vlada.

Da zadnjega je bil nejasen tudi status t.i. pojasnjevalnega pisma Slovenije Italiji, o katerem sta se v Ljubljani pogovarjala slovenski državni sekretar Ignac Golob in italijanski državni sekretar Pero Fassino. To pismo pojasnjuje, na kakšen način bo slovenska vlada zagotovila vzajemno odpiranje trga nepremičnin za državljane EZ v skladu s svojo zavezo pridružitvenega sporazuma. Pismo določa, da bodo nepremičnine v Sloveniji po vzajemnih načelih lahko kupovali državljani EZ, če bodo predložili dokazilo o triletnem neprekinjenem bivanju v Republiki Sloveniji. Tako dokazilo bodo lahko izdali vsi pristojni organi na tem področju, vključno s cerkvenimi oblastmi, ki podatke črpajo iz škofijske dokumentacije.

Tehnični sporazum

Ob podpisu sporazuma bo v ponedeljek v Luksemburgu sprejeta tudi skupna izjava EZ in Slovenije, ki določa, da so bodočasovni roki iz sporazuma spoštovali kot je bilo prvotno predvideno, vendar zmanjšanje carin ali taks ne more začeti učinkovati pred začetkom veljavnosti začasnega sporazuma. Slovenija bo v začetku leta 1997 carinske davke za blago iz Evropske zveze zmanjšala skupno za 45 odstotkov od sedanje konkretne carinske stopnje, kot zahteva besedilo pridružitvenega sporazuma. Zaradi tega naj bi v prihodnjem letu Slovenija doživela izpad carinskih dohodkov v višini 24 milijard tolarjev.

Prihodnji koraki

Sloveniji se je s pridobitvijo pridružene članice EZ zlasti mudilo zato, ker bo Evropska komisija do naslednjega vrhunškega srečanja EZ decembra letos pripravila mnenje o pridruženih državah, ki so vložile kandidature za polnopravno članstvo. Evropska zveza se bo na osnovi teh mnenj odločila za pogajanja s kandidatami, ki jih bo komisija ocenila pozitivno.

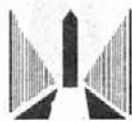
Komisija bo mnenja pripravila na osnovi vprašalnikov, ki jih morajo kandidatke izpolniti v toku treh mesecev. Evropska komisija je te obsežne in natančne vprašalnike 26. aprila letos izročila devetim pridruženim članicam: Češki, Slovaški, Poljski, Madžarski, Bolgariji, Romuniji, Latviji, Litvi in Estoniji, Slovenija pa je ta vprašalnik prejela neformalno in je že začela delati na njem. Slovenija bo vprašalnik, ki ga je treba komisiji vrniti do 26. julija letos, po podpisu pridružitvenega sporazuma tudi formalno prejela. Komisija zahteva izčrpne podatke o vseh možnih področjih življenja v Sloveniji, od gospodarstva do okolja, od znanosti do kulture in od notranje do zunanje politike.

Pridružene članice EZ iz Srednje in Vzhodne Evrope imajo hkrati tudi status pridruženih partnerk Zahodnoevropske zveze (WEU), ta status pa naj bi po pridružitvi EZ pripadel tudi Sloveniji. Velika Britanija, ki predseduje WEU do konca junija letos, je že nakazala, da naj bi se to zgodilo še v času njenega predsedovanja tej evropski varnostni organizaciji, ki se razvija v „evropski steber“ Nata in naj bi dobila večjo vlogo pri ohranjanju evropske stabilnosti in varnosti.

Pregled

Slovenija je začela sodelovati s tedanjo Evropsko skupnostjo kmalu po osamosvo-

(Nad. na 3. str.)



IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Volitve v prestolnem mestu, ki so vedno bližje, ne morejo zakriti rastočih težav in zapletov, v katere je padla vlada. Zlasti še, ker predvolilne ankete vedno bolj jasno kažejo, da lahko peronizem doživi nov poraz v okrožju, ki že tradicionalno predstavlja najtrši oreh za sedanje oblastnike. Nekaj jih pač lahko tolaži: niti Perón, v svojih najboljših časih, ni mogel ugnati upornih prestolniških volilcev. Menemu sreča ni nič milejša.

GOSPODARSTVO SKRBI

Večkrat smo že omenili protislovje, v katerega je zašlo tukajšnje gospodarstvo, ko doživlja dolgotrajno stabilizacijo, splošni gospodarski in zlasti finančni položaj pa ni ravno cvetoč. Ko so pred dnevi objavili inflacijo za mesec maj, so številke znova bile negativne: maja je inflacija padla za 0,1 odstotek, in v zadnjih dvanajstih mesecih za 0,3 odstotkov. Ta svetovni rekord pa nima nič opraviti z gospodarskim stanjem, v katerem recezija nenehno udarja, kljub nasprotnim vladnim napovedim. Minister Cavallo sicer vztraja v prepričanju, da bo letos splošna gospodarska dejavnost narasla za 5%. A napovedana reaktivacija se presneto malo kaže.

Stabilnost in napoved izboljšanja v gospodarskem delovanju seveda nimata nič opraviti s socialnim stanjem. To je priznal sam minister Cavallo, ko je napovedal noven padec cen, razmah gospodarske dejavnosti, a v isti sapi dejal, da se bo socialno izboljšanje nekoliko zakasnilo, saj bo po njegovih besedah treba počakati še „mesec, ali morda nekaj let“.

Zakaj vlado skrbi gospodarsko stanje, čeprav je navidezno vse mirno? Ker so druge številke, ki govore o slabi podlagi celotne finančne strukture: država je namreč zadolžena in ima tako izredno izgubo, da vlada ne more več prikriti težkega položaja. Kljub temu, da je Menem doslej privatiziral skoraj že vsa državna podjetja, ki so jih dolga desetletja smatrali za glavnega krivca vsega hudega, kar se gospodarstva tiče, državni deficit raste in državni dolg (notranji in zunanji) beli glave vladnih mož.

Še do srede leta 1994 so bili državni računi pozitivni, a odtlej dalje se vleče deficit, katerega vlada kljub vsem naporom ne more odpraviti. Zadnjih devet trimestrov je bilo v tem oziru negativnih. Kar se letošnjega leta tiče, je v prvih petih mesecih deficit dosegel skoraj 2500 milijonov dolarjev, kar predstavlja celotno vsoto, ki jo je vlada predvidela za letošnje leto in ki jo je potrdil tudi Mednarodni denarni fond. Če bi vlada res hotela izpolniti dogovore s Fondom, ne bi smela do konca leta zvišati dosedanjega dolga, kar pa je dejansko nemogoče. To priznavajo tudi vladni ekonomisti, ki računajo, da bo letošnje leto deficit dosegel kar 5000 milijonov dolarjev.

Kako vlada rešuj ta položaj, zlasti kar se tiče odplačevanja zunanjega dolga? Tako da denar dobi z novimi zadolžitvami. Dolgove plačuje z novimi dolgovi. Letos je vlada v prvih petih mesecih preko direktnih posojil ali raznih bonov na zunanem in notranjem trgu, povišala državni dolg v višini 6.208 milijonov dolarjev. Tudi to je skoraj vsota, ki jo je vladi dovolil kongres v zakonu o proračunu za letošnje leto. Po tem zakonu se vlada lahko v letu 1996 zadolži le za naknadnih 6.662 milijonov.

Res je, da je zunanjetrgovska bilanca pozitivna: več izvažamo kot pa uvažamo. A tudi na tem obzorju je nekaj črnih oblakov. Braziliji, ki je ena največjih odjemalk v sklopu skupnega trga Mercosur preti nova gospodarska kriza. V Buenos

Airesu se zaskrbljeno ozirajo proti severu v upanju, da bo brazilski vladi le uspelo izpeljati državo iz zagate brez hujših potreb. V Brazilijo Argentina pošilja kar 25% celotnega izvoza, kar je v prvih petih mesecih letošnjega leta predstavljalo 5.600 milijonov dolarjev.

SOCIALNI ODMEVI

Spričo državnih številke se marsikdo sprašuje, kako da imamo tak deficit, ko so nam vendar dolga desetletja dokazovali, da so državna podjetja kriva vseh naših gospodarskih kriz. Odgovor ni težak: država vse doslej ni napravila notranjega reda: potroši se preveč, nabere se premalo, poleg tega pa so že nekatere spremembe prinesle nevspešne posledice.

V tem zadnjem smislu je treba omeniti zlasti zavod za socialno skrbstvo, ANSeS. Ta zavod ima na skrbi plačevanje pokojnin, družinskih podpor, podpor za brezposelne in podobno. Prvotno so se v ta fond stekali vsi pokojninski prispevki. A odkar je vlada privatizirala pokojninski sistem, gre večja količina prispevkov v privatne pokojninske ustanove, država mora pa še naprej plačevati vse dosedanje pokojnine, podpore, itd. Za znižanje produktivnih stroškov, so znižali tudi razne socialne pristojbine podjetij, tako da je denarja v skladih vedno manj, plačevati pa je treba enako ali pa še več. Že vsa zadnja leta ima ANSeS izgubo. Letošnje leto deficit te ustanove v prvih mesecih dosega 2.500 milijonov dolarjev, in ni izglede, da bi se stanje kaj bistveno izboljšalo. Sedaj vlada sicer upa, da bo nekoliko več denarja na razpolago, saj bo celotna nabirka „davka na bogastvo“ šla v ta fond in tudi del davka na dobiček (Ganancias) in del IVA, ki se je zadnji mesec še kar dobro obnesel. A prave rešitve za to stanje še niso našli.

So še druge socialne zadeve, ki skrbijo vlado. Kljub predsednikovim trditvam, da brezposelnost pada, se vedno bolj jasno kaže, da izboljšanja ni in da ga tudi v bližnji bodočnosti ne bo. Sedaj je Menem zahteval od podjetnikov bolj „solidarno zadržanje“ in jih prosil, naj prenehajo z odpuščanjem delavcev. A ta prošnja je kar preveč podobna tisti, ki jo je izrazil pokojni Pugliese, ko je bil predzadnji gospodarski minister Alfonsina, in je zahteval od podjetnikov, naj delajo „s srcem, ne z žepom“: odziv je bil pravi socialni in gospodarski kaos, ki je Alfonsina vrgel s prestola šest mesecev pred koncem mandata.

S sindikalne strani se množijo zahteve, naj vlada vendar kaj pozitivnega ukrene v tem vprašanju in predlagajo neke vrste „socialni pakt“. A s strani podjetnikov ni nikakega odziva. Opevana komisija, ki so jo ustvarili, ko je CGT grozila s splošno stavko, doslej sploh ni ničesar dosegla.

Ta socialna kriza pa se pomešava s političnimi sunki. In tu ne gre le za volitve. Omenili bi zlasti dejstvo, da je senat odvzel parlamentarno imuniteto bivšemu kordobskemu guvernerju Angelozu. Ta je v rodni provinci obtožen uporabe državnih fondov v lastno korist. Sodnik, ki zadevo raziskuje, ima sedaj dva meseca časa, da ga zasliši, stvar svobodno razišče, in se izreče ali je Angeloz kriv ali ne.

Ta poteza v senatu je bil prvi korak, ki kaže, da se v družbi le nekaj spreminja. Prav tako je pozitivno celotno raziskovanje afere med podjetjem IBM in Državno banko. Morda bo le prišlo do kakega izboljšanja, ki bi se potem sploh poznalo v celotni družbi.

Saj ni brez podlage trditev, da je argentinska kriza v temelju dejansko moralna kriza.

Gallusov koncert domoljubnih pesmi

Pevski zbor Gallus se z rednimi vajami pripravlja na koncert. Letos smo se odločili za izbor domovinskih pesmi. V ta namen je naša skrbna pevovodkinja gospa Anka, poiskala v bogatem Gallusovem arhivu in odkrila res lepe, umetne domovinske pesmi. Našla je tudi izvirni snopič pesmi, ki ga je na „svitlu dala“ Glasbena matica leta 1888.

Naše domovinske pesmi so nastale predvsem v drugi polovici 19. in v začetku 20. stoletja. Ljudski tabori in čitalnice so budili slovensko narodno zavest. Pesniki so pisali domoljubne pesmi, ki so jim skladatelji te dobe dali napeve. Svetniški kandidat škof Anton Martin Slomšek je pospeševal lepo petje. Napisal je: „Za Slovence ni lepšega darila, ne dražjega spomina, ne večjega veselja, kakor je domača pesem.“

Leta 1872. je bila ustanovljena v Ljubljani Glasbena matica, ki je širila zanimanje za petje in pevske zборе. Izdajala je snopiče pesmi z notami. Pesmarica Jakoba Aljaža, ki je izšla leta 1896. v dveh delih, znana kot Mohorjeva pesmarica, pomeni spremembo v slovenski zborovski dejavnosti. Prej so bili pevski zbori v Sloveniji redki; v njih je delovalo le izobraženstvo. Z Aljaževim pesmarico so začeli rasti pevski zbori po vsej deželi. Skoraj ni bilo mesta, trga ali večje vasi, kjer ne bi bilo pevskega zbora. Zborovsko petje je zajelo široke ljudske množice.

Zborovsko petje gojimo ves čas našega zdomstva kot kulturno dediščino očetov. Vedno smo peli tudi domovinske pesmi. Oglejmo si nekoliko letošnji program:

‘Potujočevalni pritisk na Primorskem in skrb za usodo naroda sta navdihnila Gregorčiču pesem **Soči**, ki jo je uglasbil Jakob Aljaž, kakor tudi slavonspev slovenski zemlji: **Slovenska zemlja, zemlja krasna**. Gregorčičevi domotožni **Nazaj v planinski raj** je napisal napev p. H. Sattner. Veliko zaslug za slovensko domovinsko pesnima brata Ipavec. Gustav je uglasbil: **Danici, Pozdrav Gorenjski, Slovenec sem; O mraku in Planinska roža**. Njegov brat Benjamin pa pesmi **Slovenska dežela in Domovini**. Davorin Jenko, ki je kot glasbenik deloval na tujem, je v hrepenenju po domu zapel **Tiha luna**. Anton Nedved, Čeh po rodu, je uglasil na slovenske melodije zapisal **Domovina, mili kraj in Tam, kjer beli so snežniki**. Matej Hubad je priredil za zbor Vilharjevo **Po jezeru bliz Triglava** in koroško **N'mav čriez jizaro**, ki je postala himna koroških Slovencev. Koroška je tudi Kernjakova **Rož, Podjuna, Zilja**. Mario Šijanec je živel med nami. V priredbi narodne **Oj le šumi gozd zeleni** je izmolil domotožje tisočih, ki so hrepeneli po slovenski zemlji in tihih gozdovih. Mogočna oda očaku **Triglavu**, ki jo je zapel Fleišman je obljuba neuničljivosti slovenskega naroda. **Slovenski svet, ti si krasan**, je uglasbil Volarič; pesem je preroška napoved sreče naši deželi.

Tokrat bo nastopil Gallusov moški zbor, ojačen z bivšimi pevci in gosti, in mešani zbor.

Koncert posvečamo peti obletnici osamosvojitve republike Slovenije. Pridite in prisluhnite!

Brezjanska Marija Pomagaj je romala

Podoba brezjanske Marije Pomagaj je od začetka maja prvič po drugi svetovni vojni zopet romala — tokratna pot — na srečanje s Petrovim naslednikom papežem J. Pavlom II. Ta jo je počastil pri maši v Stožicah. To je bilo tretje romanje brezjanske Matere božje. Prvič je odpotovala leta 1935 na evharistični kongres Kristusa Kralja v Ljubljano, drugič leta 1941 kot begunka v drugi svetovni vojni. Na svoji poti na tem tretjem romanju na srečanje s Petrovim naslednikom Janezom Pavlom II. V Ljubljani se je milostna podoba Matere božje srečevala s svojimi častilci po župnijah, kjer so jo slovesno spremljali ob vese-

lem potrkovanju zvonov, s fanfarami, z narodnimi nošami, gasilci, se v molitvi zatekali k njej pri slovesnih mašah, petih litanijah, procesijah z lučkami, baklami, jo prosili zase, za svoje bližnje, za ves slovenski narod, za njegovo duhovno in moralno prenavo.

Zaradi papežev osebne želje, da bi na poti na grad Brdo obiskal Brezje, so Marijo Pomagaj prepeljali iz začasnega bivališča na Stožicah nazaj v brezjansko cerkev, po obisku pa zopet v Ljubljano. Tako je zaradi papežev obiska, kakor se je izrazil eden izmed opazovalcev, „še Marija prišla v stres!“

Pridružitve Slovenije EZ korak k polnopravnemu članstvu

(Nad. z 2. str.)

žitvi. Potem, ko je dvanaest članic tedanje skupnosti neodvisno in suvereno Slovenijo priznalo 15. januarja 1992, je naša država marca 1992 že začela s pripravljalnimi pogovori na sporazum o sodelovanju. Julija istega leta so se začela prava pogajanja med Slovenijo in Evropsko skupnostjo. 5. novembra 1992 pa je bil sporazum o sodelovanju parafiran. 6. januarja 1993 sta bila parafirana tudi prometni sporazum in finančni protokol. Sporazum o trgovini in sodelovanju je Slovenija podpisala 5. aprila 1993 v Luksemburgu, veljati pa je začel septembra 1993.

Decembra 1993 je Slovenija z Evropsko zvezo začela pripravljalne pogovore o pridružitvenem sporazumu. 30. septembra 1994 pa je slovenska vlada napovedala, da bo pred sklenitvijo tega sporazuma slo-

venskemu parlamentu predlagala ustavno spremembo, ki bo tujcem omogočila nakup nepremičnin v Sloveniji, tako kot je to omogočeno v državah članicah Evropske zveze.

Aprila 1995 so se začela formalna pogajanja o evropskem pridružitvenem sporazumu, ki je bil nato parafiran 15. junija 1995 po samo dveh krogih pogajanja. Ta sporazum bo doživel podpis skoraj natanko leto dni po parafiranju. Do takšne časovne zamude je prišlo zaradi težav v odnosih med Ljubljano in Rimom, Velika Britanija, ki zaradi spora z zvezo glede trgovine z govedom ovira delovanje petnjstorice, pa je v primeru Slovenije napravila izjemo in omogočila podpis pridružitvenega sporazuma.

Od dopisnice STA
Simone Pilko

DRAGA MLADIH

V teh dneh se vsakdo izmed nas odloča, kje in kako bo preživel svoje poletne počitnice. Pri teh načrtih bi mlade radi opozorili, naj ne pozabijo na veliko tridnevno srečanje med mladimi Slovenci iz zamejstva, zdomstva in matice, ki se bo letos — tik pred študijskimi dnevi Draga v Trstu — odvijalo že šestič. Draga mladih ni samo priložnost za intelektualno obogatitev udeležencev, pač pa tudi za navezovanje novih prijateljstev, za družabnost in zabavo. Program je namreč pripravljen tako, da vsebuje tri predavanja ali okrogle mize o tematiki, ki jo organizatorji določijo, obenem pa tudi kulturni in družbeni program ter krajši izlet.

Priprave na letošnjo Drago mladih potekajo že nekaj mesecev. Letošnji glavni organizatorji so člani društva Mavrični Most Mladih iz slovenske Primorske, pri pripravi pa so ves čas prisotni tudi člani Mladinskega odbora Slovenske prosvete iz Trsta.

Letošnja Draga mladih bo potekala od četrta, 29. avgusta popoldne, do sobote, 31. avgusta po kosilu, pod šotorom v parku Finžgarjevega doma na Opčinah pri Trstu. Rdeča nit študijskega dela srečanja bo POKLICNA ETIKA. Zamisel za to temo se je porodila, ko so mladi razmišljali o svoji

bodočnosti in o poklicu, ki ga bodo opravljali, in ko so se spraševali o tem, kakšen prostor ima danes etika v različnih poklicih. To vprašanje pa so mladi organizatorji razširili, tako da bo program zanimiv prav za vse, saj bo na Dragi mladih govora etiki v tistih poklicih, s katerimi se hočeš nočes sreča prav vsakdo, ne glede na to, ali te poklice tudi opravlja ali ne.

Prvo srečanje bo vsebovalo predavanje, ki bo bolj teoretičnega značaja, drugi dve srečanja pa bosta okrogli mizi. Ugledni gostje bodo spregovorili o problemih bioetike in etike v družbeno političnem življenju. O programu bomo še podrobneje poročali.

Kdor se želi srečanja udeležiti, se lahko za podrobnejše informacije obrne na Slovensko prosveto, ul. Donizetti, 3, 34100 Trst, tel. št. 00-39-40 370846, faks 633307. Organizatorji bodo poskrbeli tudi za prenočitve in obede za tiste, ki bodo na navedeni naslov prijavili svojo udeležbo (vsaj teden dni pred prireditvijo) - cena 35.000 lit.

Že sedaj pa vabimo vse mlade, da v načrte svojih dejavnosti za konec meseca avgusta vključijo Drago mladih, tako da se bodo srečanja lahko gotovo udeležili.

Breda Susič, Trst

Društvo mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko 1941-1945

mi je poslalo odgovor ministrstva za delo, družino in socialne zadeve z odgovorom na vprašanje, na kateri upravni organ naj se obrnejo njegovi člani, slovenski državljani s stalnim prebivališčem v tujini, glede pridobitve statusa po zakonu o žrtvah vojnega nasilja. Odgovor se glasi:

Zakon o upravnem postopku v četrtem odstavku 22. člena določa, da v primeru, če stranka nima stalnega prebivališča v naši državi, se določi pristojnost po njenem začasnem prebivališču, če niti tega nima, pa po njenem zadnjem stalnem oziroma začasnem prebivališču v Republiki Sloveniji.

Iz navedene zakonske določbe sledi, da naj slovenski državljani s stalnim prebivališčem v tujini, ki želijo pridobiti zgoraj navedeni status, vložijo zahtevek za priznanje statusa žrtve vojnega nasilja pri upravnem organu svojega zadnjega stalnega oziroma začasnega prebivališča

na ozemlju Republike Slovenije pred odhodom v tujino.

Z lepimi pozdravi

Janko S. Stušak
državni sekretar

S tem je bil odklonjen naš predlog, da bi se te zadeve obravnavale preko veleposlaništev.

Obenem opominjam člane društva, da poravnajo članarino za leto 1994/95 na naslov Blazinšek Karl, Cornelio Saavedra 3743, Carapachay 1605. Ker so v Republiki Sloveniji povišali članarino, se tudi tukaj poviša na \$ 5.- letno torej \$ 15.- skupno.

Naj omenim, da sem tudi jaz upokojenec in ne morem sam nositi stroškov, da bi še naprej obveščal člane Društva, zato je članarina nujna. Že vnaprej hvala za razumevanje.

Karl Blazinšek

Peterle predsednik delovne skupine za manjšine v Državnem zboru

Odbor za mednarodne odnose državnega zbora Republike Slovenije je izvolil predsednika Slovenskih krščanskih demokratov Lojzeta Peterleta za predsednika delovne skupine za manjšine. S tem je bilo izkazano priznanje Lojzetu Peterletu ter stranki, ki jo vodi za pokončno in pravilno politiko do slovenskih narodnih manjšin ter Slovencev po svetu.

Slovenski krščanski demokrati dajemo velik poudarek Slovincem po svetu ter v zamejstvu. Naše vodilo je, da je potrebno vsem Slovincem posvetiti vso skrb in pozornost. Z njimi je treba ohranjati in gojiti stalne stike na kulturnem in gospodarskem področju. Pri tem je dolžnost slovenske države, da v Italiji, Avstriji in na Madžarskem zavaruje legitimne pravice slovenskih narodnih manjšin. Slovenski krščanski de-

mokrati si bomo prizadevali, da bo slovenska država najširše povezala vse dele slovenstva v narodno skupnost, ne glede na politično in versko pripadnost. Posebej pomembno je, da se z domovino povežejo tisti deli slovenstva v zamejstvu, zdomstvu in izseljeništvu, ki so bili v preteklosti odrinjeni od domovine. Tudi v bodoče bomo posvetili vso skrb krepitevi slovenstva v vseh delih zamejstva, še posebno na avtohtonem področju.

SKD bomo preko predsednika delovne skupine za manjšine v državnem zboru Lojzeta Peterleta ter preko državnega sekretarja za Slovence po svetu dr. Petra Vencija uresničevali zastavljeno politiko v dobrobit vseh Slovencev.

Valentin Hajdinjak,
tiskovni predstavnik SKD

V imenu priimka

Vsako leto več tisoč Francozov vloži prošnjo za spremembo priimka. Seznam prosilcev je daleč najbolj zanimiva rubrika francoskega uradnega lista. A za ljudi, ki se pišejo deñimo Crétin (bebec), Fumier (gnoj) ali Goret (prašič) in ki bi radi zamenjali priimek, postopek niti malo ni zabaven. Za mnoge je priimek težko breme, ki si ga vse življenje obupano skušajo znebiti. Žal se ta srčna želja uresniči le dobri tretjini. Zakon iz časa francoske revolucije namreč določa, da imajo državljani lahko le ime, s katerim

so rodijo, zato je doseči uradno preimenovanje precej trd oreh. O upravičenosti zahtev presoja uradni pravosodnega urada. V nasprotju z Združenimi državami Amerike, kjer vsak lahko postane Humphrey Bogart ali Lauren Bacall, je ta postopek v Franciji dolgotrajen in zahteva zvrhano mero potrpežljivosti.

Sociologinja Nicole Lapiere v svoji knjigi o rodbinskih imenih piše, da se je število prošenj za preimenovanje močno povečalo, odkar Francozi ne živijo več v t. i.

mikrosistemih, ki so temeljili na sorodstvenih in prijateljskih vezeh, marveč so odšli v mesta, kjer je priimek postal izjemno pomemben, saj ustvari prvi vtis o človeku. „Ko je nekdo živel še na deželi, so ga klicali samo po imenu, npr. Pierre, v mestu pa ga kličejo po priimku, gospod Cocu (rogonosca),“ razlaga rodošlovec Louis Beaucarnot. „V mestih je priimek bolj izpostavljen,“ dodaja.

Na priimke vpliva marsikaj. Neki gospod Syda (aids) je bil dvajset let več kot zadovoljen s svojim priimkom, zdaj pa je njegovo življenje postalo nevzdržno. „Morda se sliši neverjetno, toda ljudi s takimi in

podobnimi priimki kar naprej nadlegujejo po telefonu,“ je povedal Beaucarnot.

Najpogosteje prosijo za zamenjavo ljudje, ki imajo priimek tujega izvora ali vsaj tako zveni. V Franciji so si sprva spreminjali imena Židje, zdaj pa predvsem Arabci iz magrebskih držav. Denimo 35-letni Alain se tudi uradno namesto po očetu Arabcu piše po materi Francozinji. „Oče nas je zapustil, ko sem bil še majhen, in vedno sem imel občutek, da se pišem tako kot on po pomoti.“ Alain ne skriva, da se je tako odločil predvsem zaradi dolgotrajnega in neuspešnega iskanja zaposlitve. „Pošljite prošnjo v kako podjetje in se podpišite z arabskim priimkom. Nihče vas ne bo vzel, pa če imate še tako odlično izobrazbo,“ pravi.

Prošnjam za pofrancozenje priimka na pravosodnem uradu navadno z veseljem ugodijo, zamenjati tuj priimek z drugim tujim pa je skoraj nemogoče. To je spoznalo tisoče Armencev, ki so pribežali v Francijo s poturčenimi priimki, potem pa nikakor niso mogli spet dobiti svojih prvih armenskih. Avedikian je za vedno obsojen na poturčeno različico Avedikoglou.

Ameriški priseljenci so si priimke ponavadi spremenili že po nekaj letih bivanja v ZDA, pripadniki drugih narodnostnih skupin v Franciji pa se za ta korak odločajo redko, saj jih imajo sorodniki za izdajalce in slabiče. Jean-Pierre Brunterc'h, vodja onomastičnega središča pri francoskem narodnem arhivu, ki svetuje ljudem, ki se želijo uradno preimenovati, se spominja, s kako težkim srcem se odločajo za to. „Pomagam jim najti nov priimek, ki vsaj po imenu ni hudo daleč od prejšnjega,“ razlaga Brunterc'h. „Priimek Connard (zelo prostaška francoska psovka — bebec) je npr. nemškega izvora in pomeni pogumen. Zato sem predlagal francoski priimek Bravet (brave — pogumen).“

Ljudem z novimi priimki torej preostane le še, da se jih navadijo. A to še ni najtežje, treba je tudi pozabiti starega. „Niti misliti si ne moremo, koliko vaje in truda zahteva, da se na svoj prejšnji priimek ne odzovejo niti z najmanjšim gibom,“ pravi Nicole Lapiere.

Saj je že Goethe dejal, da „s priimkom rastemo kot s svojo kožo.“



Slovenki iz Argentine ob papeževemu obisku pred novimi bronastimi vrati v ljubljanski stolnici.

OBČNI ZBOR ZEDINJENE SLOVENIJE

Poročilo šolskega referenta Franceta Vitriha (konec)

Seminar slovenskega jezika od 10. januarja do 10. februarja v Sloveniji. Na prošnjo predsednika ZS Marjana Loboda je prof. dr. Peter Vencelj posredoval, da se je vršil že tretji seminar za učitelje in učiteljice, ki uče izven Slovenije v prekomorskih deželah. Seminar financira Ministrstvo republike Slovenije za šolstvo in šport, uresničuje pa ga Zavod za šolstvo. Udeležilo se ga je 12 osnovnošolskih in 3 srednješolskih učiteljev. Zastopani sta bili tudi šoli iz Mendoza in Bariloche. Letošnji udeleženci: Helena Skarlovnik, Monika Marija Česarek Kenda, Irena Zarnik, Angelca Podražaj, Anica Mehle, Danica Malovrh, Lojzka Mehle, Marija Jelenc, Anica Arnshek Magister, Marija Štirn, Marjan Loboda, Alenka Magister, Luka Debevec, Štefan Godec in Marija Fink Grintal. Skupino je vodil Marjan Loboda ml., izvoljen po udeležencih seminarja.

Šolski odsek ima redne mesečne seje, ki se jih udeležujejo voditeljice, delegat župnik Jože Škerbec, občasno Frido Beznik.

Zunanji znak naše povezanosti so srečanja vseh šol.

V preteklem letu smo imeli tri skupne prireditve v Slovenski hiši: Alojzijevo in Slomškovo proslavo ter srečanje ob začetku šolskega leta.

Srečanja smo začeli s sveto mašo, ki jo je daroval delegat župnik Jože Škerbec in nam z duhovno mislijo približal lika svete-

ga Alojzija, škofa Slomška in dal napotke za novo šolsko leto.

2. julija, Alojzijevo proslava. Pred spomenikom smo se z molitvijo, besedo in pesmijo poklonili spominu žrtvam revolucije in vojne, v dvorani pa so nekdanji učenci Slomškove šole predstavili spevoigro Štefana Golje „Vila Malina“.

Sceno je pripravil Tone Bergant, glasbeno spremljavo prof. Ivan Vombergar, na kitari sta igrali Danijela in Sonja Avguštin, koreografijo Gabrijela Malovrh, kostume pa Andreja Cestnik.

23. septembra, Slomškova proslava. V dvorani so učenci Balantičeve šole v režiji Frida Beznika predstavili pravljico igrano „Princeska in pastirček“ Pavle Golje. Sceno je izdelal Tone Oblak; režiserju so bili v pomoč Kristina Qualizza, Danica Malovrh in Ivana Tekavec; melodije sta pripravila Andreja Selan Vombergarjeva in Franci Gril. Učenje petja pa Anica Mehle in Marija Štrubelj. Obleke sta zamislila skupaj z režiserjem Mirjam Oblak in Danica Malovrh, sešile pa Rozka Likozar, Olga Radoš in Mici Smrdelj. Luči sta upravljala Damjan Ahlin in Bogdan Magister, ozvočenje pa Pavel Malovrh.

22. oktobra, Slovenski dan. 150 šolarjev slovenskih sobotnih šol je pod vodstvom Frida Beznika recitalo Prešernove Magistrale in Kunčičevo Našo besedo.

28. oktobra, šolski izlet. V soboto, 28. oktobra se je 327 otrok in 42 spremljevalcev udeležilo izleta. Prostor v klubu letalskih podoficirjev je preskrbel g. Ulloa iz San Martina. Po maši, ki jo je daroval župnik Jože Guštin, so otroci pod nadzorstvom učiteljskega preživeli dan v naravi in z igranjem.

10. marca 1996. Začetek šolskega leta. Po maši so v polno zasedeni dvorani prikorakali zastavonoše vseh šol s slovenskimi zastavami, pred njimi pa zastavonoša z argentinsko zastavo. Po petju obeh himen, argentinske in slovenske, so nastopili gostje iz Slovenije — lutkovno gledališče z Maribora s predstavo „Mala čarovnica“.

Po predstavi so se gostje srečali v obednici z učiteljstvom v veselem in prijetnem vzdušju.

Odbori staršev so spremljali in pomagali z ostalimi starši pri obeh prireditvah, pri katerih so nastopali šolarji.

6. do 26. marca. Gostovanje lutkovnega gledališča Maribor. Predsednik ZS Marjan Loboda je povabil na gostovanje v Argentino lutkovno gledališče iz Maribora. S pomočjo odbornic ZS prof. Nede Vesel, Alenke Poznič in Mirjam Oblak je organiziral bivanje in potek gostovanja.

Gostje so se predstavili na otvoritvi šolskega leta z igrano „Mala čarovnica“, nato pa so odšli v Bariloche in Mendoza.

Obiskali so vse slovenske šole, kjer so nastopili s predstavo „Uganke, zanke, zavozlanke“ in povsod pripravili lutkovno delavnico za izdelavo lutk.

Prireditve v Slovenski hiši in srečanja po Domovih so bila zelo uspešna, v zado-

voljstvo nastopajočih in veselje otrok.

Šolarji so se udeležili dveh srečanj:

14. oktobra 1995 športnega dne v Slomškovem domu, ki ga je organizirala Saša Zupan-Omahnova s sodelavci Karle Malovrh, Jakoševa, Helene Zarnik, Toneta in Veronice Vivod.

Od 26. decembra 1995 do 10. januarja 1996 je 31 šolarjev preživelo v veselem razpoloženju počitnice v domu pok. dr. Rudolfa Hanželiča v Kordobi. Kolonijo so spremljali Marija Slabe, katehet prof. France Bergant, Karla Malovrh, Jakoševa, Helena Zarnik, Marjan, Kristijan in Tone Vivod.

Šolski odsek je dobil v preteklem letu dve pošiljki knjig. Prvo od Sekretariata za Slovence po svetu, drugo od Koroške kršćanske zveze.

Šole imajo lastne nastope in sodelujejo pri prireditvah krajevnih skupnosti.

V Balantičevi in Prešernovi šoli so imeli uspešne počitniške dneve.

Učiteljstvo in šolarji sodelujejo pri verskih srečanjih, romanju v Luján, procesiji sv. Rešnjega telesa in pri prvem svetem obhajilu.

Življenje šolske družine spremlja Svobodna Slovenija in Duhovno življenje z Božjimi stezicami.

Besede zahvale voditeljicam šol, delegatu župniku Jožetu Škerbcu in Fridu Bezniku za zvesto sodelovanje pri šolskem odseku. Posebna hvala predsedniku Zedinjene Slovenije Marjanu Lobodi za vso pomoč.

NOVICE IZ SLOVENIJE



SLOVENC V ARGENTINI

Osebne novice

Krsta: V soboto, 8. junija, je bila krščena v cerkvi Marije Pomagaj **Ivana Kocmur**, hčerka lic. Jaka in dr. Adriane roj. Pereyra González. Botra sta Marjana Kocmur in inž. Janez Kocmur, krstil pa je delegat Jože Škerbec.

11. maja je bil krščen **Luka Martin Stražišar**, sin Pavleta in Graciele Domín-

guez v cerkvi Sagrada Familia v Haedo.

Čestitamo!

Poroka: V cerkvi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani sta se 8. julija poročila **prof. Lilliana Alonzo** in lic. **Pavel Fajdiga**. Za priči sta bila nevestina sestra Adriana Alonzo in ženinov brat Jurij Fajdiga.

Srečnima novoporočencema naše čestitke!

Smrt: V Domu sv. Vincencija je umrla ga. **Angela Kovač** roj. **Habjan** (85) iz Balles-terja. Naj počiva v miru!

2500 slovenskih romarjev v Lujanu

V nedeljo, 12. maja je vihrala pred lujansko baziliko poleg argentinske tudi slovenska zastava, znak, da smo Slovenci iz Buenos Airesa in njegovih predmestij spet romali v Luján. Med romarji smo videli tudi zastopnike iz daljnih Bariloč z dušnim pastirjem Brankom Janom na čelu ter zastopnike iz Tucumana.

Tudi letos je petje vodila skupina pevcev izpred prezbiterija-pred mikrofoni. Na orgle je igrala ga. Anka Savelli Gaser. Ob 10 je pristopil h glavnemu oltarju delegat Jože Škerbec v spremstvu 25 ministrantov. Preden je začel sv. mašo je romarje pozdravil lujanski župnik, slovenski lazarist Ivan Likozar. V pridigi se je delegat Jože Škerbec spomnil duhovnikov, ki so pred njim že od leta 1933 vodili ta romanja: od Jožeta Kastelica in msgr. Janeza Hladnika do msgr. Antona Oreharja, čigar 10-letnico smrti obhajamo letos, do prelata dr. Alojzija Starca. Posebno pozornost pa je posvetil papeževemu obisku v Sloveniji, temu zgodovinskemu dogodku, na katerega smo se duhovno pripravljali tudi mi in molili za njegov uspeh.

Popoldanski del se je začel z nagovorom župnika prof. Franceta Berganta o Mariji in pomembni vlogi žene v Cerkvi. Po pridigi smo se romarji uvrstili za zastavami v procesijo, v kateri so fantje nosili kip lujanske device in sliko brezjanske Marije Pomagaj, katero je spremljala dolga vrsta slovenskih narodnih noš. Človek, ki s trga pred cerkvijo opazuje to slovensko procesijo v Lujanu, se čudi, da cerkev, čeprav ve-

lika, lahko sprejme toliko ljudi. Kajti, ko se procesija — in nje velik del v štiristopih — začne viti iz cerkve okoli velikega trga pred njo, daje vtis, da je ni konca. Ko so se prikazale zadnje žene iz cerkve, so prvi za zastavami že čakali pri vhodu, da dobijo svoj prostor. Med procesijo se je vrstila molitev rožnega venca s petjem Marijinih pesmi, oboje pa voden po zvočnikih.

Ko smo bili spet vsi zbrani v cerkvi, smo peli litanije Matere Božje. Slovenski duhovniki, ki se udeležujejo teh naših romanj, dopoldne spovedujejo, popoldne pa se skupno udeležijo procesije in sodelujejo ob oltarju pri petih litanijah in blagoslovu z Najsvetejšim. Letos so nas spremljali poleg delegata Jožeta Škerbca in že omenjenih Franceta Berganta in Branka Jana še Anton Bidovec, Franci Cukjati, msgr. Janez Grile iz Venezuele, Jože Guštin, msgr. Jure Rode in Franc Šenk.

Po blagoslovu z Najsvetejšim in molitvi, s katero smo obnovili posvetitev Marijine-mu brezmadežnemu Srcu, smo, kot vsako leto, s pesmijo Marija skoz življenje končali skupno romanje v Luján.

Tudi za letošnje romanje drži, da je bila lepa udeležba, številne narodne noše in ubrano, pobožno ljudsko petje, ki je napolnilo vse ladje največje argentinske bazilike. Še vedno drži: kot je zbirala nebeška Mati Marija slovenske prednike nekoč, tako zbira okrog sebe in vodi k Bogu še danes nas, njihove potomce pod zvezdami Južnega križa.

S. S.

Žegnanje v Slovenski hiši in proslava papeževega obiska

Žegnanje pri Mariji Pomagaj v Slovenski hiši v nedeljo, 19. maja, je sovpadlo z obiskom papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji. Zato smo ga obhajali v znamenju tega velikega dogodka za slovensko Cerkev.

Slavnost se je začela ob 4 popoldne s

slovesno mašo, med katero je pel SPZ Gallus. Z delegatom Jožetom Škerbcem so koncelebrirali msgr. dr. Mirko Gogala, msgr. Janez Grile iz Venezuele, prof. France Bergant, župnik Anton Bidovec, lazarist Janez Petek in salezijanec Dane Vrečar.

Slovesnost se je nadaljevala v dvorani z govorom dipl. jur. Božidarja Finka, ki je analiziral pomen in posledice papeževega obiska za Slovenijo. V režiji lic. Stanka Jerbiča je sledila akademija na čast škofu Antonu Martinu Slomšku z recitacijami na izključno besedilo tega svetniškega kandidata. Recitatorji so bili Dominik Oblak, Metka Kahne in Boštjan Modič, poleg učencev slovenskih šol v Buenos Airesu, ki so podajali zborne recitacije. Tudi vse zapete pesmi, ki sta jih izvedla Mladinski zbor iz San Justa pod vodstvom Andrejke Selan Vombergar in SPZ Gallus pod vodstvom Anke Savelli Gaser, so bile Slomškove, iz njegove zakladnice zlatih, preprostih, a globokih nauk za življenje. Pevska zbor sta se menjavala in prepletala nastop z otroškim zborom na odru ob veliki sliki Antona Martina Slomška, ki so ga sestavljali učenci slovenskih šol pod vodstvom Mojce Prešern Jelenc.

S. S.

smučarsko sezono 96/97, v kateri bodo važna tekmovanja v Sloveniji. 22. in 23. marca 1997 bo v Planici finala svetovnega pokala tako v smučarskih skokih kot v smučarskih poletih in bo s tem tudi zaključen ciklus zimskih tekmovanj v obeh panogah za svetovni pokal. — Tekme za svetovni pokal v veleslalomu in slalomu pa bodo v prvih dneh januarja 1997 in sicer na Pohorju bodo tekmovala ženske, v Kranjski Gori pa moški.

LJUBLJANA — Slovenija se je pozanimala o možnosti najetja poligonov na Madžarskem, da bi tam opravljali svoje orožne vaje. Na Madžarskem so pred časom začele uporabljati strelišče jugovzhodno od Budimpešte ameriške vojaške sile, ki delujejo v Iforju (mirovne sile v BiH), za druge poligone pa se zanimajo tudi Velika Britanija in Nizozemska.

LJUBLJANA — Umrl je Jože Babič, igravec, gledališni in filmski režiser, publicist, pedagog in gledališki organizator. Rojen je bil leta 1917 v Povžanah pri Materiji; najprej je deloval v Mariboru in na Ptuj, kasneje pa v Trstu in Novi Gorici. Leta 1981 je dobil Prešernovo nagrado za življenjsko delo.

KOČEVJE — Lesariada je tekmovanje, na katerem se že dvajset let poskušajo učenci lesarskih šol iz Slovenije. Letos jih je bilo okoli 350, tekmovali pa so v ročni obdelavi lesa, v nalogah podjetniškega vodenja, v športnih panogah (mali nogomet, odbojka), v družabnih igrar in petju (karaoke). V skupnem seštevku so odnesli prenosni pokal učenci Srednje šole v Mariboru.

Procesija s sliko Marije Pomagaj na trgu pred lujansko baziliko

Foto: MARKO VOMBERGAR



Učenci osnovnih šol na proslavi v Slovenski hiši ob papeževem obisku v Sloveniji.

SELO NA GORIČKEM — Prvo nedeljo v maju se vsako leto zberejo na shodu člani evangeličanske dobrodelne organizacije Podpornice. Letos se je zbralo čez tisoč ljudi iz Slovenije, Slovaške, Avstrije in Nemčije. Podpornica pomaga vsej družbi, predvsem pa skrbi za pomoč šibkejšim evangeličanskim gmajnam (občinam) po Sloveniji. Njihova cerkev naj bi štela v Sloveniji okoli devetnajst tisoč vernikov.

LJUBLJANA — Za stodvajsetletnico rojstva pisatelja Ivana Cankarja so na velikem odru ljubljanske SNG Drame ponovili njegovo delo Hlapci. V režiji Mileta Koruna je bila premiera preteklega meseca septembra, v načrtih pa je predstaviti dramo v Sarajevu, kjer je bilo delo napisano leta 1909.

LJUBLJANA — Slovenska akademija znanosti in umetnosti je na svojem občnem zboru ponovno izvolila dosedanje vodstvo. Nova tri leta jo bodo vodili predsednik France Bernik, podpredsednika Robert Blinc in Ciril Zlobec ter glavni tajnik Matija Drogenik.

LJUBLJANA — V sklopu papeževega obiska je bilo več prireditev povezanih z obiskom. Tako je v narodni galeriji bila odprta razstava Slovenija v papeških listinah, ki jo je pripravil Arhiv Republike Slovenije. Slovenski arhivi imajo spravljene skoraj osemsto papeških listin; od teh so za razstavo izbrali enainšestdeset. Najstarejši od njih je dokument, ki ga je izdal papež Urban III. leta 1186 in je urejal nekatere dajatve, ki so jih verniki iz Pirana bili dolžni svojim dušnim pastirjem.

LJUBLJANA — Na sejmju Učila '96 in na Dnevih slovenskega izobraževanja je bilo povedano, da bo potrebno vsebinsko prenoviti slovensko šolo. Z vstopom Slovenije v evropski in svetovni gospodarski in komunikacijski prostor bo treba zagotoviti znanje slovenskih ljudi vsaj na enaki ravni drugih držav, torej bi moral vsak slovenski državljani imeti vsaj poklicno šolo. Tudi vstop v postindustrijsko dobo nakazuje potrebo po usmeritvi znanja predvsem v storitvene dejavnosti.

LJUTOMER — Na Kamensčaku so pred časom odprli geotermalno vrtino (imenovali so jo LJUT-1), globoko štiri tisoč metrov, v kateri se nahaja voda oziroma para okoli 170 stopinj Celzija. Vsega tega pa še niso mogli preveriti, ker se je zapletlo z lastništvom dveh parcel ob vrtini. Na njih morajo zgraditi ohlajevalna bazena, vendar dosedanja lastnika zahtevata odškodnino v gotovini in ne v obveznicah odškodninskega sklada. S paro iz vrtine nameravajo najprej proizvajati električno energijo, nato ogrevati stanovanja in poslovne prostore, pa tudi uporabiti jo v tehnoloških procesih in kmetijstvu.

LJUBLJANA — Enigma je ena najstarejših zasebnih varnostnih podjetij v Sloveniji, zdaj pa se je povezala še s šestimi družbami v družbo za varovanje G 7. S tem hočejo čim bolj izpolniti svoje ponudbe in pokriti slovensko ozemlje. Obenem pa navezuje stike z varnostnimi službami po svetu in se pogaja z važnimi firmami, kar lahko pomeni, da se bo dejavnost G 7 razširila tudi na vzhodnoevropske države, predvsem na balkansko območje. Pravijo, da se pri delu zelo dobro dopolnjujejo s slovensko policijo.

TRSEK PRI MAREZIGAH — V bližini te vasi sta bila ubita ovca in oven. Lovci so takoj bili mnenja, da je to storil medved. Res so kasnejši pregledi izvedencev povedali, da je bil to tri do štiri leta star medved in s tem potrdili govorice, da so v gozdovih slovenske Istre spet naseljeni medvedi.

PLANICA — Na 40. kongresu Mednarodne smučarske zveze (FIS) v Novi Zelandiji so že določili nekaj datumov za

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantacijske oseo-integracije; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadst. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu



LEGAJO N° 3545-82

Y. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319.

FOTOGRAF

Marko Vomberger - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Sarmiento 385 - 1. nadst., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Urađuje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Česašek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKE VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Urađuje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4,- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12,-

Za mladinska srečanja in debate, ki jih pripravljata mladinski odsek ZS in vodstvo mladinskih organizacij, VABIMO SLOVENSKE STROKOVNJAKE.

Naprošamo slovenske moči, da posredujejo mladini znanje in izkustva na sledečih področjih: • **Morala, vera, etika:** kritični pogledi in tokovi. • **Mamila** in drugi begi. • **Politika:** odnos in odgovornost kot kristjani. • **Etiketa:** medsebojni odnosi, družabni nastop. • **Ekologija** in spoštovanje narave. • **Manjšinske narodne skupnosti vs. slovenska skupnost.** • **Orientacija** pri izbiri poklica, študij, zaposlitev. • **Informacija vs. formacija.**

Če želite sodelovati, pokličite na tel. 627-4242 - Vivod, ali 651-5354 - Hribar.

Domovina, ti si kakor zdravje...

III. Tabor Slovencev po svetu

v soboto, 6. julija, v Zavodu sv. Stanislava / Štula 23, Ljubljana-Šentvid

„Zapreke, zaradi katerih se Slovenci po svetu ne odločajo za povratek v domovino“

Ob 9. uri - pozdrav predsednika I. D. Slovenija v svetu
- Razmišljanje o emigraciji - dr. Peter Urbanc in dr. Edi Gobec
- Pozdravi povratnikov in zastopnikov slovenskih skupnosti in organizacij v Sloveniji po svetu

Ob 11. uri - okrogla miza:

- Predsedniki političnih strank bodo predstavili svoje delo in politiko povezano z repatriacijo Slovencev po svetu

Ob 13. uri - kosilo - kulturni program - zaključna sv. maša

Izseljensko društvo Slovenija v svetu

Štula 23, 1210 Ljubljana-Šentvid - tel./fax: (386-61) 152 1008

Sobota, 15. junija

MODNA REVIIJA

V SLOVENSKE HIŠI ob 20. uri

Prيره Zvezni odbor SDO-SFZ

Su Gala - Ido Caldana - Bebelú - Axis - Bogani - Eri Sol - María.

SPZ GALLUS

iskreno vabi na

KONCERT DOMOLJUBNIH PESMI

V soboto, 22. junija, ob 20.15

Dvorana Slovenske hiše

Vstopnice po \$ 8,- in \$ 5,-

Slovenska kulturna akcija

dr. Janez Zorec

POMANJKANJE MASE V VESOLJU

V petek, 28. junija ob 20 v Slovenski hiši.

NE hodite od banke do banke,

NE iščite najvišjih obresti med oglasi raznih časopisov!
ČE mislite na ugodno naložbo, se boste končno znašli v.

SLOGI.

Pozanimajte se!

V SLOGI JE MOČ!

OBVESTILA

PETEK, 14. junija:

V slovenski hiši predavanje dr. Borisa Pleskoviča: Pregled svetovnega gospodarstva položaja ob 20. uri.

SOBOTA, 15. junija:

Modna revija v Slovenski hiši ob 20.
Slovenski srednješolski tečaj v Slovenski hiši.

NEDELJA, 16. junija:

„Očetovski dan“ v Hladnikovem domu v Slovenski vasi ob 19. uri.

ČETRTEK, 20. junija:

Redni sestanek ZSMŽ San Martín.

SOBOTA, 22. junija:

Koncert SPZ Gallus v Slovenski hiši ob 20.15.

Slovenski srednješolski tečaj v Slovenski hiši.

PETEK, 28. junija:

Kulturni večer SKA ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 29. junija:

Praznik slovenske državnosti v Slovenski hiši.

NEDELJA, 30. junija:

Domobranska proslava v Hladnikovem domu v Slovenski vasi, takoj po drugi slovenski maši, ob 10. uri.

SREDA 3. julija:

ZSMŽ: Srečanje na kuharskem tečaju v Slovenski hiši ob 14. uri.

SOBOTA, 6. julija:

Slovenski srednješolski tečaj v Slovenski hiši.

NEDELJA, 7. julija:

Koline v Hladnikovem domu v Slovenski vasi. Pričetek ob 12.30 uri.

SOBOTA, 20. julija:

Slovenski srednješolski tečaj v Slovenski hiši.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Proprietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo
Argentino
Suc. 7

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Registro Nac. de la Propiedad
Intelectual N° 85.462

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti
pa \$ 65; obnove države Argentine 90
USA dol.; ostale države v obeh Amerikah
100 USA dol. Evropa 110 USA dol.; Av-
stralija, Afri. Azija 120 USA dol.; vse za
pošiljanje z zračno pošto. Z navadno
pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavlj. je, oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044
(1 1) Buenos Aires

CELJE — Grafično podjetje Cetus je z dvema madžarskima družbama soustanovilo mešano podjetje Druckman, ki bo za tamkajšnji trg tiskalo računalniške obrazce, obenem pa bo prodajalo Cetusove izdelke iz Slovenije. Cetus izvaža eno tretjino svoje proizvodnje (predvsem računalniške ob-razce, propagandne tiskovine), ima pa tudi podjetja na Hrvaškem in v Makedoniji, odpira jih pa že v Bolgariji in Albaniji.

LJUBLJANA — Še tri mesece in pol (do 30. septembra) bo lahko petnajst pooblaščenih investicijskih skladov zbiralo še ne-porabljene certifikate. Računajo, da je teh še okoli 56 milijard dolarjev.

BRDO PRI KRANJU — Evropska po-



Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da je v 4. junija pri 36 letih umrl

Jure Puhek

Počiva na pokopališču Villegas v San Justo. Zahvaljujem se župniku T. Bidovcu za obiske in prinašanje sv. Rešnjega telesa, delegatu Jožetu Škerbcu in župniku F. Cukjati za molitve ob krsti ter prof. F. Bergantu za mašo, poslovilne besede in vodstvo pogreba.

Iskrena hvala vsem, ki so darovali vence in cvetje, molili za pokojnika in za vse izrečeno sožalje, pomoč in tolažilne besede.

Priporočamo ga v molitev!

Žalujoci: mama Ivanka,
sestra Kristina,
zet Omar,
nečaka German in Friderik

Buenos Aires, London, Stožice